

ANIOŁ STRÓŻ

Gazeta dla dzieci.

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 2

CHOJNICE, dnia 28-go lipca 1925 r.

Nr. 28

Dzieci na wsi i w mieści.

O jak błogo, jak wesoło,
Kiedy przyjdzie wiosny pora,
Bujać w polach, bujać w łąkach,
Od poranka do wieczora.

Na co spojrzysz — wszystko bawi:
Tu kukulka w lesie kuka,
Tu zapada sznur żurawi,
Tu swych jajek czajka szuka...

Na co spojrzysz — wszystko cieszy:
Tu jagoda się dojrzewa,
Tu wśród żańców różnej rzeszy
Przodownica głośno śpiewa...

Pierś nadychać się nie może,
Balsamiczną, świeżą wonią,
Róża kwitnie liczko boże.
Malowane słonka dłonią.

Ale w miastach, w izbach ciasnych
Tysiąc biednych, słabych dzieci
Nie ogląda nigdy słońca
Nigdy zorza im nie świeci.

Nie zaznają one wiosny,
Szumu lasów, kwiecia woni,
Wzrok ich smętny i żalony
Za skowronkiem nie pogoni.

Nie wyciągną się ramiona
Oko blaskiem nie zaświeci
Do tej naszej ziemi ślicznej.
Co jest matką wszystkich dzieci.

— Weźmy na wieś, manio droga,
Weźmy jedno, drogi tato!
Niech sierotka się uboga
Cieszy słońcem, choć przez lato!

Dziwne przygody.

Azjackie miasto Kagar, położone nad granicą Tartarii, słynęło niegdyś jako stolica potężnego sultana. Wówczas to mieszkał w tym mieście krawiec niebogaty, który jednak swą igłą tyle zarabiał, że zabezpieczył sobie życie bez trosk i kłopotów.

Pewnego dnia był bardzo zajęty pracą, gdy wesoły śpiew i odgłos hucznego bębna zwróciły jego uwagę. Wyjrzał więc ze swego sklepu i spostrzegł małego garbuska, który właśnie był sprawcą tego hałasu. Już sama postać karła z miną figlarną i zabawnymi ruchami mimowolnie każdego pobudzała do śmiechu, a więcej jeszcze dowcipne piosenki, które przy wtórowaniu na bębnie śpiewał.

Nareszcie garbus usiadł naprzeciwko sklepu krawca i tak dokazywał, że mu życie już nie szło tak prędko jak zwykle, ale za to prędzej czas schodził. Ani też spostrzegł, że dzień już miał się ku schyłkowi. Zamknął przeto handel, a pomyślałszy, jakby się to żona z figla malca cieszyła, zwrócił się po niego i rzekł:

— Słuchajno, mały żartowniszu, jeśli nie masz do atracenia, to pójdz ze mną do domu podzielić się naszą wieczerzą.

Garbus przystał i poszli razem do domu krawca, gdzie znaleźli już stół nakryty i żonę podającą półmięso smacznie przyrządzonych ryb. Usiedli do stołu i żartowali z serdeczną wesołością. Bo też garbus nadzwyczaj był dowcipny; żarciki tak sypały mu się z ust, że gospodarze kładli się niemal ze śmiechu, a garbus im z całej duszy wtórował.

Nie przeszkadzało mu to jednak zająć z wielkim apetytem; aż tu przypadek zrzucił, że wśród śmiechu połknął nagle spory kawał ryby, a duża ość w nim ukryta utkwiała mu w gardle, tamując oddech tak nieszczęśliwie, że po kilku chwilach padł na ziemię i ani znaku życia nie dawał.

Krawiec i jego żona przyskoczyli na ratunek garbuskowi, lecz wszystkie starania były daremne, — biedak pozostał martwym. Przypadek ten, już sam z siebie przerażający, powiększył jeszcze strach krawca; rozważywszy skutki, jakie mógł za sobą pociągnąć, rzekł do żony.

— Nie znamy tego człowieka nawet z nazwiska! Sam sprowadziłem go do mego domu, gdy więc jutro znajdą trupa, z pewnością mnie posądzą, że go życia pozbawiłem i mnie niewinnie powieszają...

Żona wspólnie z nim płakała i narzekała. Ale trzeba było obmyśleć coś stanowczego; naradzili się więc jakimby sposobem trupa z domu niespostrzeżenie wynieść. Nareszcie mąż wpadł na pomysł.

Tam na końcu ulicy — rzekł — od niedawna mieszka lekarz, — nie jest on muzułmaninem, ale żydem. Do niego to zanieśmy garbusa i udajmy go za chorego. Gdy nam służąca drzwi otworzy, każmy oznajmić panu, żeśmy przynieśli chorego, tymczasem gdy pójdzie z naszym zleceniem, zostawimy trupa, sami zaś szybko wymkniemy się z domu.

Po tej naradzie krawiec zabrał z sobą nieco pieniędzy, wziął trupa pod pachę od strony głowy, żona za nogi, i tym sposobem ulicą przypadkowo bezлюдną, pod osłoną nocy, niespostrzeżenie przenieśli go do domu żydowskiego lekarza. Zastukali, służąca otworzyła zapytując, czegoby żądali. Krawiec, dając srebrny pieniądz, rzekł:

— Oddaj to panu doktorowi i oznajm mu, żeśmy przynieśli bardzo chorego człowieka, który pomocy jego potrzebuje.

Ledwie się służąca oddaliła, zanieśli oboje garbatego na schody i posadzili go na najwyższym stopniu, poczem prędko zbiegli do domu. Lekarz tymczasem wysłuchawszy, co mu służąca doniosła, czemprędzej pobiegł na schody, a nie spostrzegłszy po ciemku siedzącego nieboszczyka, tak silnie go nogą trącił, że tenże z wielkiem łoskotem stoczył się na dół.

— Światła, prędzej, światła! — zawołał, a gdy służąca je przyniosła, spostrzegł z największym przerażeniem, że chory człowiek już nie żyje. Doktor sądził bowiem, że chory dopiero wskutek upadku życie postradał.

Nie tracąc wszakże przytomności, zamknął prędko drzwi od ulicy, aby nikt z przechodniów nie zobaczył, co się stało. Teraz dopiero rozpaczając wołał:

— O, skarańcie boskie, cóżem ja uczynił! Aj! waj! Kto mnie wybawi z tego kłopotu.. Nie ma co mówić; ja go zabiłem; bo gdybym go nie był popchnął nie byłby spadł, a gdyby nie był spadł, nie byłby się zabił. Cóż się teraz zemną stanie, jak przyjdą i znajdą trupa w moim domu? Zaprowadzą mnie do sądziego skarżąc mnie o rozmyślnie zabójstwo. Aj waj! Mojżesz i Proroki niech mi dopomogą!

Lecz żona nie tracąc przytomności, taką dała mu radę:

— Domy na naszej ulicy tak blisko stoją obok siebie, że z łatwością przejść można z dachu na dach. Zanieśmy nieboszczyka, o kilka domów dalej, a gdy znajdziemy gdzie komin otwarty, wpuścimy go wewnątrz.

— Dobrze radasz, — odrzekł mąż — czwarty dom od naszego jest własnością dostawcy sułtana. Robi on niezłe interesy, musi być bogaty, a co najważniejsza, że jest muzułmanem.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Nierozważny chłopczyk.

„Masz tu dwie złotówki — rzekł pan do chłopca — idź do miasta i przynieś mi za jedną kawę, a za drugą cukru.“ Chłopiec poszedł i powrócił, ale nic nie przyniósł.

„Czemu nie kupiłeś tego, co ci kazałem?“ zapytał pan z zadziwieniem. Chłopiec odpowiedział na to: „W drodze pomieszkały mi się złotówki i nie wiedziałem, która z nich na kawę a która na cukier“.

Powiedzcież mi, dzieci, czybyście sobie w podobnym przypadku tak samo postąpili jak ten chłopczyk?

Dziadek.

Na dworze mrzeź, szumi ulewa,
Jakiś staruszek dąży do wioski:
Srebrzyste włosy wiatr mu rozwiewa,
W ustach brzmi piosenka do Matki Boskiej.
Może on głodny, spragniony może?
Wynieś mu chleba, daj kubek wody?
Błogosławieństwo za to ci Boże,
Starzec uprosił, diuhu mój młody!
Bo najszczytniejszą cnotą na ziemi
Jest litowanie się nad biednymi.

Ptasznik.

W ptasznika zabawić mogą i chłopcy i dziewczątka. Jeden jest ptasznikiem, jeden kupujący, a reszta to ptaszki. Ptasznika i kupca wybierają dzieci przez losowanie, a nazwy ptaków mogą dobrać sobie same. Ptasznik ustawia swoje ptaki rzędem, a każdy ptaszek śpiewa po swojemu: kruk kracze, kosa gwizdże, przepiórka woła: pił pi lit itp.

W tem nadchodzi kupujący i mówi: „Ptaszniku, otwieraj, a ptasznik odpowiada: A kto tam przychodzi? Kupujący naśladuje: „Wieśniaka“, lub hrabiego, szewca, lub kogoś podobnego. Ptasznik: „A czego sobie życzy?“ Kupujący: „Ptaka“ Ptasznik: „Jakiego?“ Teraz kupujący wymienia skowronka, drozda, szczygła — zależy to zupełnie od jego woli. Wtedy ptasznik woła stosownie do wymagania kupującego:

„Skowronku leć co tohu,
Lecz wracaj, wracaj tu.“

Wywołany ptaszek musi lecieć, a właściwie biega do mety, a kupujący go goni. Jeżeli ptaszekowi uda się wrócić na swoje miejsce, wtedy jest wolnym, jeżeli go zaś kupujący schwyci, wtedy zamyka go do klatki, to jest stawia go na drugi koniec miejsca zabawy. Gdy wszystkie ptaszki kupujący wywoła i schwyci, wtedy można grę rozpocząć na nowo i wybrać nowego ptaszka i kupującego.

Syn niewdzięczny.

Ożeń się Jędrus, rzekł ojciec do syna,
Wszakże lada chwila wybiję godzina
Ostatnią, tak mego, jak matki żywota,
Sterość nam wskazuje na wieczność wrota,
Ma bardi, jak widzisz, troskami złamane,
I siły śród pracy ze wszystkim stargane,
W me ciało sochorzałe śmiorć już mocno puka.
Twój ojciec schylony grobu sobie szuka.
Teraz na cię kolej byś na nas pracował,
Starych rodziców przy sobie dochował,
Abyśmy przed śmiercią choć ostatnie chwila
Przy tobie, mój synu! przepędzili mile,
Wszystko, com oszczędził, moje całe miano,
Tobie to oddaję mój synu na wiano,
Spory kęs gruntu, sprzęt, bydło, konie,
Abyś mógł żyć z nami, przy twej przyszłej żonie.

Jędrus rady ojca w milczeniu wysłuchał,
Niedługo czskając, dziewozynę wyszukał,
Wysły zapowiedzi, Jędrus się ożenił,
Lecz się od tej chwili dla rodziców zmienił;
Syn, co dla rodziców był dotąd życzliwy;
Wzrok rzuca na ojca i matkę gniewliwy,
A rodzice często rzewnie zapłakali,
Gdy podartą cdzież na sobie łatali.
Syn rzecze: w komorę wzięć mi nie trzeba,
Jedlibyście dużo, a nic nie robicie.
Kaszlecie za piecem i darmo siedzicie.

Bierze wielką kłódkę, komorę zamyka,
Każdą łyżkę strawy rodzicom wytyka,
Nakoniec po torbie przez płacy zawiesza,
Goni na jałmużnę i torbą pocięsza.
Gdy biedni rodzice z jałmużny wrócili;
I zaledwie laski i torby złożyli,
Wnet ojca wysła paść na błonie krowkę,
A matce mleć każe, podając żarńówkę.
Tak to syn niewdzięczny rodzicom odplaca,
Im każe mrzeć z głodu, gdy sam się wzbogaca.

Lecz co przykazanie czwarte powiedziało,
To się niewdzięcznemu w śpuściznie dostało.
Ptak wleciał nad grobem i w syna uczynek
Zadzwoił piosenką: „Przeklęty to synek,
Bo usłał rodzicom przedwcześnie mogiły,
Bo będą i jemu dzieci tak robiły.“

Więc jest dla rodziców stąd dobra przestroga
By ich nie spotkała, taka nędza sroga:
Niech do śmierci w ręku majątek trzymają,
A na łaskę dzieci niech się nie oddają.